

DISPUTATIONES SCIENTIFICAE

UNIVERSITATIS CATHOLICAE RUŽOMBEROK

2010

2

ROČNÍK X.

Predseda redakčnej rady: prof. PhDr. Eduard Gombala, CSc.

Podpredseda redakčnej rady: doc. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.

Šéfredaktor: prof. PhDr. ThDr. Amantius Akimjak, PhD.

Redakčná rada:

prof. RNDr. Jozef Ďurček, CSc.
 prof. dr hab. Krystyna Chałas
 prof. nadzw. dr hab. Jolanta Karbowniczek
 prof. RNDr. Pavol Kluvánek, CSc.
 prof. nadzw. dr hab. Mirosław Kowalski
 prof. PhDr. Jozef Mlacek, CSc.
 prof. ThDr. Peter Oleksák, PhD.
 prof. ThDr. PaedDr. PhDr. Ľubomír Pekarčík, PhD.
 prof. PhDr. Peter Volek, PhD.
 prof. nadzv. dr hab. Jan Zimny
 doc. Ing. Igor Černák, PhD., m. prof. KU
 doc. Mgr. Ing. Milan Droppa, PhD., m. prof. KU
 doc. PhDr. PaedDr. Miroslav Gejdoš, PhD.
 doc. PaedDr. Tomáš Jablonský, PhD., m. prof. KU

doc. PhDr. Helena Kuberová, PhD.
 doc. ak. mal. Ján Kudlička, m. prof. KU
 dr hab. Piotr Mazur
 doc. RNDr. ThDr. ICLic. Jana Moricová, PhD.
 doc. PhDr. Ján Puci, M.A., CSc.
 doc. RNDr. Nadežda Stollárová, CSc., m. prof. KU
 doc. PhDr. Antónia Tisovičová, PhD., m. prof. KU
 doc. RNDr. Marián Trenkler, CSc., m. prof. KU
 doc. PhDr. Jiřina Vaňková, CSc., m. prof. KU
 PaedDr. Peter Krška, PhD.
 PhDr. Ladislav Šimon, CSc.
 dr. Jerzy Dąbek
 dr. Roman Sieroń

Obálka: doc. ak. mal. Pavol Rusko

Jazyková úprava: PaedDr. Oľga Drobná

Technická spolupráca: Mgr. Milan Pudiš, Ing. Miloslav Korba, PaedDr. Ján Gera, PhD.

Nihil obstat pre teologické vedy: ThDr. PaedDr. Pavol Janáč, PhD.

Cirkevné schválenie: prof. ThDr. J. E. Mons. František Tondra,

č. 197/2001 zo dňa 16. 11. 2001

EV 3238/09

Cena jedného čísla: 3,- €

VERBUM - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku

Námestie A. Hlinku 60

034 01 Ružomberok

ISSN 1335-9185

Obsah

Predhovor

Amantius Akimjak.....9

Výchova a vzdelávanie

Reformy školstva a geografia v gymnáziách

Ivana Tomčíková.....12

Didaktické aspekty skúšania vo vyučovaní chémie

Pavol Glončák, Renata Bellová.....16

Hudobné aktivity detí predškolského veku

Anna Pékala.....25

Problematika zmyslu života aplikovaná v edukačných aktivitách

Gabriela Šarníková, Peter Tavel.....30

Humanitné vedy a umenie

Model aktivity subjektívneho človeka

Makary K. Stasiak47

Pedagogická a etická formácia človeka podľa Svätého Písma

Marian Włosiński.....54

Historické nahrávky a publikácie svetových pianistů jako významný inspirativní prvek ve výuce hry na klavír

René Adámek.....60

Skladatelia duchovnej vokálnej tvorby žijúci na území Slovenska v období baroka a klasicizmu a prieskum na Katedre hudby PF KU v Ružomberku

Miriám Žiarna.....65

Sociálne, ekonomické a právne vedy

Odborná prax študentov sociálnej práce a jej manažment na Katedre sociálnej práce PF KU v Ružomberku a Katedre sociálnej práce PdF UK v Bratislave

Ladislav Vaska, Irena Kamanová.....83

Fenomén starnutia cez prizmu sociálnej gerontológie

Eva Dirgová, Peter Kalanin.....101

Skladatelia duchovnej vokálnej tvorby žijúci na území Slovenska v období baroka a klasicizmu a prieskum na Katedre hudby PF KU v Ružomberku

Miriam Žiarna

Resume

The aim of this article brings about the development of elementary musical works from Baroque and Classicism of slovak composers, and presented a research that I conducted at the Department of Music PF KU in Ruzomberok. The research deals about knowledges of students of the history Slovak Baroque and Classicism music, their musical taste and their musical feeling.

Key words: periodisation, Slovak Composers of Baroque, Slovak Composers of Classicism, organist, conductor, composer, vocal sacred works.

Úvod

Duchovná vokálna tvorba baroka a klasicizmu na území Slovenska je málo zmapovaná a stále v tejto oblasti absentuje akýkoľvek hudobný materiál a hudobné ukážky. Neustále sa veľká pozornosť venuje hudbe 20. storočia a súčasnosti, konajú sa rôzne festivaly súčasných skladateľov, vydávajú sa CD a DVD a hudba minulosti ostáva pre nás stále minulosťou. Rozhodla som sa venovať tejto problematike, aby som mohla poukázať na nedostatok vedomostí, a nahrávok, ktoré by sa venovali slovenskej hudbe baroka a klasicizmu.

Predpokladám, že žiaci ZŠ, ZUŠ, konzervatórií, ale aj študenti pedagogických a umeleckých fakúlt majú nedostatočné vedomosti o hudbe baroka a klasicizmu na Slovensku, pretože sa tejto tematike v dejinách hudby venuje len veľmi malá pozornosť (mnohí „slovenskí“ skladatelia uvedeného obdobia mali len regionálny prínos do hudobnej tvorby, pretože ich hudobné vzdelanie a hudobná tvorba nedosahovala európsku hudobnú úroveň) a absentuje akákoľvek hudobná literatúra a hudobné ukážky.

Hudba v období baroka a klasicizmu na Slovensku

Pri periodizácií európskeho hudobného baroka sa vymedzujú tri etapy, ktoré sa čiastočne prekrývajú, ale súčasne nesú v sebe príznačné vývojové zmeny. Prvá etapa „raný barok“ sa vymedzuje rokmi 1580-1650, „vrcholný barok“ 1650-1690 a „neskorý barok“ 1680/90- 1730/50.¹

¹ KAČIC, L.: *Dejiny hudby III. Barok*. Bratislava: IKAR, 2008. s. 17.